

Monumentnummer*: 519511

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82940/168

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Lochem Centrum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Lochem F 1723

Omschrijving**

Inleiding

Gietijzeren LANTAARNPAAL met vijf gaslantaarns van het type Ritter-lantaarn. De in eclectische stijl uitgevoerde lantaarnpaal is afkomstig van de ijzergieterij J.C. Nering Bögel en Co. te Deventer. Het ontwerp dateert uit 1862, maar de lantaarnpaal in Lochem is door de gemeente aangekocht in 1887.

De lantaarnpaal staat op de oorspronkelijke plaats ten noorden van de Nederlands Hervormde Kerk op de Markt in Lochem.

Omschrijving

Rijk geornamenteerde gietijzeren LANTAARNPAAL voorzien van vijf Ritter-lantaarns. De lantaarnpaal heeft één hoofdlantaarn en vier armen met een kleinere lantaarn. Het geheel staat op een vierkante onderbouw bestaande uit een voetplaat met een sokkel die aan de bovenzijde is afgedekt' door een dekplaat. De voetplaat heeft tegen elke zijde een blokvormig element waarboven een krulvormige decoratie. Op het blokvormige element dat op het zuiden gericht is bevindt zich de inscriptie J.L. NERING/ BÖGEL EN CO/ DEVENTER'. Boven de voetplaat is een vierkante sokkel geplaatst. Op de vier hoeken van de sokkel bevinden zich uitsparingen waarin een composietzuil geplaatst is. De zijvlakken hebben in beide bovenhoeken een rozet. De rest van het vlak wordt ingenomen door een nis. Aan de onderkant van de nis bevindt zich in het midden een gekrulde decoratie. Bij twee zijvlakken is de gekrulde decoratie omgeven

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door een kader. De sokkel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een hoofdstel met op elke zijvlak centraal, een fraai uitgevoerde leeuwepoot, bekroond door een krulvormige decoratie.

Op de onderbouw staat een ronde paal die is opgebouwd uit een basement, een romp en de armatuur voor de lantaarns. Het cilindrisch vormgegeven basement wordt aan de bovenzijde rondom afgesloten door reeks stervormige decoraties. Rondom het basement staan vier fraai uitgevoerde griffioenen. Op het basement bevindt zich een ingesnoerd segment, voorzien van groeven en krulvormige decoraties. De taps toelopende romp van de paal is aan de onderzijde voorzien van palmetten. De romp van de paal is glad uitgevoerd, heeft aan de onderzijde enkele decoraties en wordt aan de bovenzijde rondom afgesloten door een reeks stervormige decoraties. De kop van de paal is opgebouwd uit verschillende onderdelen die afwisselend uitstulpen en insnoeren. Bovenaan de kop bevindt zich de hoofdlantaarn die voorzien is van een glazen ommanteling. Aan de bovenzijde worden de lantaarns afgedekt door een soort bolle dekplaat, de eigenlijke lantaarn. Hierop bevindt zich een lantaarntje (buitensnuiwer) dat bekroond wordt door een piron.

De armaturen van de zijlantaarns zijn aan de bovenste deel van de paal bevestigd en gedecoreerd met rozetten, bladvormige- en krulmotieven. De vier lantaarns zijn iets kleiner van afmeting maar hebben dezelfde opbouw als de hoofdlantaarn.

Waardering

Gietijzeren LANTAARNPAAL uit 1862 met vijf "gaslantaarns" van het type Ritter-lantaarn, vervaardigd door de ijzergieterij Nering Bögel en Co. uit Deventer.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een gietijzeren lantaarnpaal uit 1862, uitgevoerd in een eclectische stijl. Het object is in hoofdvorm en detaillering goed bewaard gebleven. Opvallend is dat het een lantaarnpaal betreft met meerdere "gaslantaarns". Het object valt op door materiaalgebruik en ornamentiek.
- Van stedenbouwkundige waarde door de markante situering van de lantaarnpaal op de Markt in Lochem ten noorden van de Nederlands Hervormde kerk. De lantaarnpaal staat op de oorspronkelijk plaats.
- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van het werk van één van de oudste ijzergieterijen van Nederland, Nering Bögel en Co. uit Deventer. Het object is van belang vanwege de zeldzaamheid en de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp en als herinnering aan de geschiedenis van de gasverlichting van Nederland.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Straatmeubilair

Functie

Lantaarnpaal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument